

## 1. ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .21/02/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .21/02/2024

Σελίδα: . . . . . 14

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>



### ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

## Ένας χρόνος ελληνοτουρκικής προσέγγισης

**Σ**υμπληρώνεται αυτές τις μέρες ένας χρόνος ελληνοτουρκικής προσέγγισης. Με την Τουρκία όμως να διολισθαίνει στην παλαιά ρητορική / θέσεις / πράξεις (ακταιωρός σε Ιμια, Navtex, NOTAM, κ.λπ.) με αφορμή και τις ελληνικές αεροναυτικές ασκήσεις στο Αιγαίο. Η προσέγγιση δεν συνεπάγεται βέβαια εγκατάλειψη πάγιων θέσεων. Συνεπάγεται τη διαπραγμάτευσή τους με διπλωματικά, πολιτισμένα μέσα. Δύο ερωτήματα ανακύπτουν όμως: πρώτον, γιατί ενώ η προσέγγιση είναι σε εξέλιξη και παράγει αποτελέσματα δεν υπάρχει ένα ολικό πάγωμα / μορατόριουμ των εκατέρωθεν πράξεων ασκήσεων / παραβιάσεων / δηλώσεων. Αυτή θα ήταν η αυτονόητη κατάσταση ιδιαίτερα μετά τη συνάντηση και Διακήρυξη των Αθηνών. Αλλά δεν είναι. Δεύτερον, γιατί δεν προχωράμε, έναν χρόνο μετά, στο άνοιγμα της διαδικασίας αντιμετώπισης των πυρηνικών προβλημάτων στις ελληνοτουρκικές σχέσεις (θαλάσσιες ζώνες); Τι περιμένουμε, να γυρίσουμε πλήρως στο κακό παρελθόν; Υπάρχει μία ανησυχητική αναβίωση στερεοτυπικών τάσεων και αντιλήψεων που μπορεί να απομακρύνει τις δύο πλευρές από τη λύση (δραστηριότητα στο Αιγαίο, περίεργα βέτο στην ΕΕ. κ.ά.). Αν και ο ΥΠΕΞ Γ. Γεραπετρίτης συναντάται (ευτυχώς) με τον τουρκό ομόλογό του Χ. Φιντάν.

Από την άλλη μεριά, η ταυτόχρονη πώληση των F-35 στην Ελλάδα και F-16 στην Τουρκία και οι παλινδρομικές κινήσεις Ερντογάν εγείρουν ένα τρίτο ερώτημα: ποια χώρα τελικά ισχυροποιείται περισσότερο, Ελλάδα ή Τουρκία; Οποιοσδήποτε σε όρους ισχύος με τα F-35 αλλά και τις γενικότερες εξελίξεις (συμμετοχή στο διαστημικό πρόγραμμα Αρτεμις, κ.λπ.) η Ελλάδα μεγιστοποιεί τη θέση της. Αλλά και η Τουρκία εμφανίζεται επίσης ισχυροποιημένη σε σχέση με ορισμένους στόχους που είχε θέσει. Ο πρόεδρος Ερντογάν έκανε τη διασύνδεση (ή εκβιασμό για ορισμένους) ένταξης Σουδίας στο NATO και F-16. Και κέρδισε. Επικύρωσε την ένταξη μόνο εφόσον εξασφάλισε την αγορά 40 F-16 και τον εκσυγχρονισμό άλλων 79. Ενώ ως φαίνεται άνοιξε και η προοπτική επανένταξής της στο πρόγραμμα των F-35. Επιπλέον Σουδία, Φινλανδία, (Καναδάς) ήταν τα εμπόραγο εξαγωγής όπλων στην Τουρκία. Και οι ΗΠΑ στοχεύουν σε αναβάθμιση σχέσεων λόγω της ιδιαίτερης στρατηγικής σημασίας της Τουρκίας.

**Υ**πάρχουν ωστόσο δύο άλλες ενδιαφέρουσες εξελίξεις στην πρώτη επέτειο της ελληνοτουρκικής εξομάλυνσης: η επανεκκίνηση της προσπάθειας επίλυσης του κυπριακού προβλήματος (χωρίς υψηλές προσδοκίες) και η αποκατάσταση των σχέσεων Τουρκίας - Αιγύπτου ύστερα από δωδεκαετή περίοδο έντασης. Η προσέγγιση / συνεργασία αυτή σε πολλαπλούς τομείς (οικονομία, άμυνα, ενέργεια, κ.λπ.) αλλάζει τα γεωπολιτικά δεδομένα στην περιοχή. Μπορεί αυτή τη στιγμή να μην επηρεάζει αρνητικά ελληνικά συμφέροντα αλλά περικλείει τη δυναμική για κάτι τέτοιο, ιδιαίτερα εάν επεκταθεί και στο θέμα της οριοθέτησης των θαλασσιών ζωνών (στο τμήμα που δεν έχει καλύψει η ελληνοαιγυπτιακή οριοθέτηση 2020). Η τουρκο-αιγυπτιακή προσέγγιση πιστοποιεί πάντως το πόσο εύθραυστη μπορεί να είναι η ανάπτυξη ιδιαίτερα προνομιακών σχέσεων με αυταρχικά καθεστώτα / ηγέτες στη βάση μιας τουρκοπαθούς πρόσληψης φίλων και αντιπάλων. Με αυταρχικούς ή ημι-αυταρχικούς ηγέτες αναπτύσσει τις αναγκαίες καλές σχέσεις αλλά δεν τους εναγκαλίζονται σφικτά. Και τελευταία έχουμε εναγκαλισθεί ένθερμα αρκετούς. Βέβαια τελευταία εναγκαλιζόμαστε και τον Ερντογάν αλλά αυτός είναι αναπόφευκτος, γείτονάς μας και θεσμικός εταίρος. Δεν έχουμε επομένως άλλη επιλογή για την επίλυση των προβλημάτων και την ειρήνη στην περιοχή.

Ο καθηγητής Π.Κ. Ιωακειμίδης είναι πρώην πρεσβευτής - σύμβουλος του ΥΠΕΞ, μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ